

man dog gaa ud fra, at Thinget ikke fandt det rigtig at nedlægge 4 Klaffer, men foreløbig at blive ſtaaende ved 2. Det er blevet ſagt, at det var ikke af anden Grund end den, at man ikke kunde føre det igjennem, men det ligger jo i Sagens Natur, at, fordi en Sag ikke gaar igjennem, opgiver man ikke ſin Mening derom, men Thinget beſluttede kun at nedlægge to, det blev gjennemført i Thinget ved Lov, og derigjennem har Thinget i ſin Helhed ſlaaet faſt, at det ikke var rigtig at nedlægge 4 Klaffer dengang. (Ufbrydſe.) Jeg tror, at denne Betragtning er aldeles uimodſigelig. Det andet Punkt, man fordrede, var flere Slags Skoler, men det blev ikke gjennemført. Jo, ganſke viſt blev det gjennemført, thi det er dog en temmelig underordnet Sag, om man organiserer to Skoler ved Eiden af hinanden, eller om man i ſamme Skole har begge Retninger. Der har ganſke viſt været et Forlangende om en tredje Retning, men den tredje Dei tror jeg ikke fandt Thingets Viſald, det var den oldnordiſke. Det, man vilde, var at de ſe Underviſningen, og det ſtete. Om det er ſtet ſaa fuldſtændig, ſom man ønskede, er et andet Spørgsmaal; men jeg tror, at den Lov, ſom man dengang gav, i det Veſentlige var det, ſom Thinget vilde. Naar man nu vil have denne Lov omredigeret, er ſaa virkelig det Lidsrum, ſom er hengaaet ſiden, da ſaa ſtort, at man derpaa kan begrunde en nſtagtig Erfaring? Er der kommet ſaa Meget frem i Preſſen, i Skrifter, i Brochurer, i den hele Maade, hvorpaa ſlige Spørgsmaal behandles, ſom viſer, at vi trænge til en Forandring? Ganſke viſt har der lydt enkelte Stemmer; Nogle vare miſſornſiede med det One, Andre med det Andet, den One kunde ikke lide, at de to Klaffer vare nedlagte, Andre vare miſſornſiede med, at det kun var de 2, ſom vare blevne nedlagte, Nogle vilde have Latin ſom det overveiende Underviſningsſag, Andre vilde ſætte Graſſ i Stedet, og atter Andre vilde ſtet intet gammelt Sprog have, kort, der har yttret ſig mangfoldige Meninger, men de have i ſaa ringe Grad været Gjenſtand for Diſkuſſion, at man kan ſige, at der, om diſe Punkter ikke har dannet ſig ſaa klare og beſtemte Meninger, at de ſkulde nødvendiggjøre den omfattende Reform, ſom man fordrer. Smidlertid er der jo Intet i veien for, at man tog diſe Spørgsmaal for ſig netop under Form af at underſøge, om der i den Lov, ſom dengang blev gjennemført, ikke var enkelte Punkter, ſom nu kunde forandres. Dertil ſkulde jeg med Fornøielſe være med, men ikke paa den Maade, at Alt paany blev taget for og ſat ud i det Uſikre. Jeg tror ikke, at Skoleſager ere af den Slags Ting, der har godt af at blive omformet i hurtig paa hinanden følgende Gange. Jeg tror, at, for at diſe Forhold ſkulle trives og udvikle ſig, er en viſ langſom Fremadſtriden nødvendig. Baade Lærere, Elever og Forældre trænge til at indar-

beide ſig i de nye Forhold, og man maa ikke tro, at, fordi man ſaar en ny Lov, at denne nye Lov derfor ſtrax bliver gjennemført. Der gaar lang Tid, hvori man gruber feil, ſnart paa den ene Maade, ſnart paa den anden Maade, men dette retter ſig efterhaanden af ſig ſelv, uden at man behøver at ty til Forandringer. Jeg er ſom ſagt derfor af den beſtemte Mening, at der paa dette Omraade ikke er Trang til en ſaa vidt-gaaende Underſøgelse, og at den heller ikke vil føre til noget heldigt Reſultat. Det er hvad jeg vil ſige med Henſyn til de lærde Skoler. — Med Henſyn til Univerſitetet ſtiller Sagen ſig noget anderledes. Der er virkelig i det Forſlag, ſom er kommet fra Regjeringen, enkelte organiſatoriske Momenter. Der er alſaa Intet til Ginder for, at man tager dette Spørgsmaal for, og at man alſaa, idet man kun gjør Regjeringens Forſlag til Gjenſtand for ſine Underſøgelſer, ganſke naturligt kommer til at underſøge, om der ikke var andre Forandringer, ſom man kunde ønske, om man i det Hele kunde være fornøiet med de Forandringer, ſom vare foreslaaede, om man billigede dem, eller om man vilde have flere eller færre. Det er ganſke rigtig, at det kan der ikke ſiges Noget imod, at det er ganſke naturligt at gjøre dette til Gjenſtand for Underſøgelse; men det kunde man jo have opnaaet, hvis man i ſin Tid havde abſtult — ſaaledes ſom jeg tillod mig at foreslaa det — diſe Lønningſlove for Univerſitetet og de lærde Skoler fra det ſtore Udvalg, ſom har alle de andre Lønningſlove at behandle, og ſom viſt nok har fuldt Arbeide derved. Hvis man havde nedſat et ſærligt Udvalg angaaende diſe Love, var man ganſke naturligt kommen til at gjøre det, ſom nu er foreslaaet af det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) og det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup). Men det viſer ſig, at det er langt mere vidt-gaaende, hvad de Herrer ville, det er en Underſøgelse af hele Univerſitetets Beſtyrelſe, Liſtand, dets Profeſſorpoſter, Læremethoder, kort ſagt, en ſaa indgaaende Underſøgelse, ſom ganſke viſt vil kræve et ſærligt Udvalg, for at det ſkal kunne løſe denne Opgave. Jeg tror nu ikke, at det vil komme ſynderlig videre end det andet. Det kan ikke være Stedet her at indlade ſig paa alle de Betragtninger, ſom det ærede Medlem fra Langeland gjorde gjældende. Jeg er ikke i Beſiddelſe af ſaa omfattende Kundſkaber til alle diſe Forhold, at jeg vil kunne imødegaa det ærede Medlem, men jeg vil ſige, at hvis den Skildring, han gav af Univerſitetet i ſin Helhed, var fuld ſand, ſaa maatte den jo hos ethvert Medlem af Rigsdagen, ſom ikke kender Noget til Univerſitetet, frembringe et høit ſorgeligt Billede af Univerſitetet; man maatte jo i Grunden tro, at det i ſin nuværende Indretning var en temmelig forſeilet Inſtitution. Det var ſaa ſtærkt et Angreb imod forſkjellige Forhold ved Univerſitetet, at man ikke kunde komme til andet